

VIẾT CHO NGƯỜI "ĐÃ CHẾT"

(Bài 33)

(Tặng Túy Tâm, Nha Trang).

*/ Chuyện đời nay.

Tối thứ Bảy June 24/2017, đến uống rượu cùng Túy Tâm, Diêu Cự và Bùi Bảo trên sân thượng nhà Dì. Chai Jack Daniel mang về từ Mỹ. Cuộc rượu hào sảng, chuyện đời xưa và chuyện đời nay đều được nói ra. Dĩ vãng ê chề được lọc lại qua lăng kính tâm hồn của người nghệ sĩ. Những ngày mùa Đông 2016 đi tìm “người Âm Nhạc” bỗng trở về rõ nét đêm nay.

Nhớ, có lần anh Peter, anh Văn Thanh, và luôn cả anh Âu đưa ra (cùng nhận xét):

“BG ‘may’ hơn Phùng Quán. Ông thi sĩ này đã phải vịn câu thơ mà đứng dậy, còn BG khi quay lưng cùng *người Văn Chương* thì đã có ngay *người Âm Nhạc* đưa tay ra đỡ! Và khi bị *người Âm Nhạc* làm cho đau khổ lại có ngay *người Văn Chương* ôm lấy vào lòng!”

May, đã đành là cho tôi, mà còn may cho cả “hai người kia” nữa.

Thử hỏi, với cái tâm hồn chung thủy của Thu Vân, *có ai mà không may khi được một lần nắm giữ?*

“*Một lần là trăm năm!*” như lời ai đó đã hát.

Vậy là đêm nay trong cuộc rượu, hai chữ “thủy chung” được đưa ra bàn luận. Túy Tâm kể:

-Mấy chục năm xưa, có lần ngồi với nhau nói về chuyện tình yêu, Tâm thì đưa ra chữ Đẹp, còn chị đưa ra chữ Tuyệt.

Rồi giải thích:

-Với tình yêu, Tâm chỉ chấp nhận tới chữ Đẹp, còn chị lại đào sâu tới tận đáy cùng của nó. Vì vậy gọi là Tuyệt. Và mới đúng là Chung Thủy.¹

Hoang mang ngỡ ngàng theo lời nhận xét của cô em... Nhưng rồi không thể chối rằng Túy Tâm đã rất đúng.

Ngẫm, mọi sự trong đời đều được tôi nạo vét đến tận cùng giới hạn, y hệt đĩa con nít tham lam, ăn tới miếng vụn cuối cùng của cái bánh đang cầm trong tay, **dù là bánh không ngon!**

Tình Yêu cũng chỉ là MỘT trong cái MỌI SỰ vừa kể, “*một cách sòng phẳng*”, như lời anh Âu, và cũng “*rất sòng phẳng*” như lời anh Phạm Thái Chung nói vào một ngày trong tháng Năm 1999:

-Khi đến, Thu Vân đem theo tất cả nhiệt tình của người con gái sinh ra đời chỉ để đánh đàn, yêu đương và rong chơi ngày tháng. Lúc đi, cô bỏ lại sau lưng tất cả những hệ lụy, không hối tiếc, chẳng thở than...”

Nhớ, trong thời gian 3 tháng mùa đông 2016 đi tìm “người Âm Nhạc”, chị ca sĩ Kim Chi (một nhân vật trong Nhật Nguyệt Buồn Như Nhau tập I) đưa ra nhận định:

-Từ trước đến giờ, chị vẫn nghĩ Thu Vân là “con người rất nghệ sĩ, thích bay nhảy, thích đùa cợt với Tình Yêu, thích làm cho người ta mê say rồi... lặng lẽ bỏ đi mất biệt...”

Buổi uống rượu đêm thứ Bảy vừa qua, Diêu Cự cũng đưa cùng nhận định theo câu chuyện “*người tình âm nhạc 42 năm cũ*”.

Cũng nhớ thái độ “quay lưng” rất kỳ quặc của đám em, đám độc giả ái mộ ở Nha Trang, Dalat khi đọc vài bài viết mở đầu trong Viết Cho Người “Đã Chết” nhận từ tôi.

Thật lòng tôi kinh ngạc.

Đề rồi... có một thoáng giây đã tự hỏi, cái tính cách “*vét nạo đến tận đáy*” của mình trong lần đi tìm Âm Nhạc thời gian ba tháng mùa đông năm 2016 có phải là điều xứng đáng?!...

Hỏi, tức là đã có câu trả lời với chính trái tim mình!

¹ Hỏi người “đã chết” thì được trả lời như sau: Có 2 chữ Thủy và 6 chữ Chung với các nghĩa khác nhau.

Hai chữ TV hỏi là Thủy 始 (khởi đầu) Chung 終 (sau hết, chấm dứt) nghĩa đen là “*từ đầu đến cuối*” và nghĩa bóng là “***không đổi thay, trước sau như một.***”

Muốn viết chữ nào trước chữ nào sau cũng được, sự đảo ngược này đã trở thành quen thuộc từ lâu rồi, có lẽ do nhu cầu nhấn mạnh âm sắc một từ ở cuối câu.

+ Không phải ai cũng là anh Văn Quang để có thể hiểu “*Biết bao sóng gió trong lòng và cuộc sống, chị đã can đảm vượt qua tất cả và sẽ vượt qua hết bằng thứ tình yêu không phải ai cũng có...*”

+ Cũng không có nhiều anh Phạm Thái Chung để có thể nhận ra “*mẫu người luôn cu rư mang một định mệnh muộn màng tôi tả với khí chất hào sảng của một kẻ quyết tâm tới cùng trong mọi cuộc chơi, Thu Vân đã vượt qua trên những quay cuồng cùng biết bao thống khổ để chỉ mong bảo vệ cuộc tình, mong giữ lại âm nhạc như một bảo vật trân quý.*”

Một nhà văn, hay một độc giả, **không thể nào** có được cái nhìn cảm thông sắc bén về người khác **nếu không phải** đã **từng sống thực vai trò kẻ ấy**, dù trên thực tế cuộc đời hay trong ý nghĩ suy tưởng; đặc biệt là “sự sống thực” này lại được dành cho “*những con người chưa bao giờ biết đến điều nghỉ ngơi trong những đam mê đã chọn. Những con người Định Mệnh trong giòng đời nghiệt ngã không mấy khi nhìn thấy được nổi bình an!*”

Đêm uống rượu, cũng không gian đó, các nhân vật đó trong mùa Đông 2016 mà sao thấy tâm tư thật gập ghềnh hao hụt. Không chút ý niệm tàn nhẫn mà tuồng như thật tàn nhẫn trong nỗi “*dừng đọng lạnh lẽo*” của ký ức và tâm hồn! **Một trang đời đã được lật qua SAU KHI đã đọc đi đọc lại “không biết bao nhiêu lần” đến giòng chữ cuối bằng trái tim chân thật của một nhà-văn-nghệ-sĩ.**

Đó là điều KHÔNG mấy ai nhận rõ.

Con người thường có thói quen “nhìn” về kẻ khác BẰNG chính “*cái nhìn trên chỗ đứng riêng*” của họ mà thôi.

Đêm thứ Bảy, trời Nha Trang tuyệt đẹp.

Cả Túy Tâm, Bùi Bảo và Diêu Cự đều dường say say trong khi tôi lại rất tỉnh qua hành vi “*nhấp môi chút chút*” mà không là “*thực sự uống cho say*” như một lần say ngất tại nhà Bùi Bảo thời gian cuối đông 2016 (đêm có mặt anh Phùng Kim Ngọc).

Ôi! Tình yêu! Tình yêu!

Tình yêu như trái phá

Con tim mù loà

Một mai thức dậy

Chợt hồn như ngất ngây

Chợt buồn trong mắt nai

Rồi tình vui trong mắt

Rồi tình mềm trong tay.

Nhức nhối thật khi “người Âm Nhạc” đang lấp ló trở về trong không gian đầu đó ở vùng trời ôm giữ của tôi biết bao kỷ niệm. Không say, mà ngây ngất, tựa hồ một mình đã uống đến giọt cuối cùng của chai Jack Daniel!

*Tình yêu như vết cháy
Trên da thịt người
Tình xa như trời
Tình gần như khói mây
Tình trầm như bóng cây
Tình reo vui như nắng
Tình buồn làm cơn say.*

Chữ Tình, đến giai đoạn gần tàn cuộc chơi mới nhận ra “*là thế nào*” trong suốt chuỗi đời dài bơi lội trong cái bể Tình đầy thối khỗ.

*Tình yêu như trái chín
Trên cây rụng rời
Một mai thức dậy
Chuyện trò với lá cây
Rời buồn như lá bay
Một giòng sông nước cuốn
Một cuộc tình không may.*

Một trang nhật ký cũ viết ra khi 19 tuổi đã giải đáp giùm cái nghĩa “*thế nào*” ấy:

“Tất cả mọi thứ Tình trong đời, từ tình bạn, tình yêu, tình gia đình, tình giang hồ sông nước đều chỉ kết nên từ Duyên và Nghiệp; vì vậy chẳng vui khi có và cũng chẳng buồn khi phải mất đi.”

*Tình yêu như thương áo
Quen hơi ngọt ngào
Rời nhau hôm nào
Hồn mình như vá khâu
Buồn mình như lũng sâu
Rời tình trong im tiếng
Rời tình ngoài hư hao.*

(Trang Nhật ký): “Riêng chỉ một thứ Tình duy nhất hẳn sẽ làm chao đảo tâm tư nếu không còn có trong tay: *Đó là Tình Yêu được kết với Âm Nhạc và Văn Chương*. Bao giờ điều này xảy ra thì cũng là lúc tự biết rằng “sẽ phải kết liễu đời mình” khi ấy.

Tình yêu như nổi chết

*Cơn đau thật dài
 Tình khâu môi cười
 Hình hài xưa đã thay
 Mặn nồng xưa cũng phai
 Tình chia nhau gian dối
 Tình đày tình đôi nơi.*

Những lời nhật ký ngày nào, bây giờ ngẫm lại, thấy đã có cái gì kỳ lạ.

“*Cái kỳ lạ đó*” chính là *những điều “thật sự là tôi nhất”* ngay từ khởi điểm còn rất dại khờ chưa bước chân vào cuộc sống, so với bây giờ ở chặng cuối cùng, **VĂN KHÔNG THAY ĐỔI.**

Một kiểu “*lội ngược dòng sông*” **khó tìm ra kẻ đồng hành MUỐN bơi cùng một hướng.**

*Tình yêu như cơn bão
 Đi qua địa cầu
 Tình thấp cơn sâu
 Tình dìm qua hố sâu
 Tình vờ lên núi cao
 Rồi trong cơn yêu dẫu
 Tình đày tình xa nhau.*

Âm Nhạc và Văn Chương (mà từng “*người-đi-qua-đời*” **chỉ là biểu tượng**), hai thứ Tình **hiện hữu song song** cạnh nhau trong tâm hồn và cuộc sống, thật hài hòa, êm dịu, để mỗi “*người*” tự biết lúc nào nên xuất hiện và bao giờ nên lui bước.

*Cuộc tình lên cao vút
 Như chim mỗi cánh rời
 Như chim xa lìa bầy
 Như chim xa lìa trời
 Như chim bỏ đường bay.*

(Lời TTBG nói với anh Phạm Thái Chung): “*Đọc sách, có lẽ anh cũng biết BG là người rất chí tình. Ở với chồng con thì tận tụy với chồng con, có người yêu thì chí tình với người yêu, chơi với bạn lại cũng hết lòng cùng bạn. Nhưng, con người thường ưa điều giả dối, cả chồng con và người yêu mình cũng thế. Nên, làm sao họ có thể chịu đựng nổi sự chí tình của BG? Chính họ tự bứt ra khỏi cái chí tình ấy. Họ đào thải họ khỏi BG chứ chẳng bao giờ BG tự mình đào thải họ đâu.*”

*Tình yêu cho anh đến
 Bên cơn muộn phiền
 Tình đi âm thầm
 Nghìn trùng như vết sưng
 Lạnh lùng như dấu chim
 Tình mong manh như nắng
 Tình còn đây không em?*

(Cũng lời anh Phạm Thái Chung viết về TTBG):

-Kiếp người, nếu được ví như sự trải dài của những canh bài định mệnh thì TTBG “**luôn luôn là kẻ cháy túi khi rũ áo rời chiếu bạc.**” Từ những tháng năm qua, cô không có lấy một người bạn để tâm sự. Suốt chuỗi dài quá khứ, tay mang ngọn đuốc đi khắp nhân gian, vẫn không thể tìm ra một kẻ tri âm. Ước vọng lớn nhất chỉ là **mong bắt gặp** một mẫu Narziss cảm nhận và yêu quý chân thành cái bản chất Goldmund trong cô, phiêu bạt, ngạo mạn (...)

*Tình yêu như đốt sáng
 Con tim tận nguyên
 Tình lên êm đềm
 Vội vàng nhưng chóng quên
 Rộn ràng nhưng biến nhanh
 Tình cho nhau môi ấm
 Một lần là trăm năm.*

(Lại lời anh Phạm Thái Chung):

-Sinh ra đời như để chấp hành vai trò của một nghệ sĩ, lại thêm đọc sách quá nhiều từ thuở thiếu niên, cuộc sống nội tâm TTBG luôn bị giằng co cùng một lúc bởi hai bản thể:

+ *Với Âm Nhạc*, cô sôi nổi ném đam mê vào những chuyện đi lớn, nhỏ. Sân ga, bến đò là những điều ám ảnh cùng nỗi nhớ khôn nguôi.

+ *Về mặt Văn Chương*, cô tự tạo cho mình một cõi riêng để trút bỏ những phiền lụy của con người, quên đi những phũ phàng sự thật. Với cô, đó là một thế giới hoàn mỹ. Vì vậy, khi va chạm thực tế, cô luôn có khuynh hướng co mình rút vào trong ấy. Phản ứng thường xuyên này đã tạo thành thói quen thân ái. Và, **căn nhà của Những-Người-Trăm-Năm-Cũ mặc nhiên là chốn náu nương an ổn cho một kẻ chạy trốn cuộc đời.**

Đêm thứ Bảy vừa qua, giọng hát khàn khàn của Túy Tâm trong tiếng *guitare* đệm rất hay của Bùi Bảo làm dậy lên trong không gian và giữa trái tim tôi những nỗi niềm kỳ quặc...

Ôi! Tình yêu!

Tình yêu một đời chạy đuổi và nâng niu trong mười ngón nhỏ mỗi lần bắt gặp, cuối cùng vẫn chỉ là ảo ảnh.

+ Ảo ảnh, như những lời thư Uyên Thao viết ngày 30/1 của năm 2015 thuở trước:

“Dù xa cách vẫn luôn thấy rất gần, nhưng ngay cả khi rất gần lại vẫn thấy cách xa và nhớ... Nhớ nhiều lắm, TV ơi.”

+ Ảo ảnh, như tiếng lòng một người tình đã chết trao gửi Túy Tâm qua giọng hát khàn khàn đêm nay...

Em đánh mất đời tôi

Như đêm tối xa trời trôi vào vô biên

Nên cố lánh mặt nhau

Môi son thắm sẽ nhàu khi tàn si mê

Vì còn bao lời hứa dối

Còn bao đắng cay

Chực chờ phút giây

Đêm lo sợ đợi ngày

Lo sợ từng giờ đợi chờ mất nhau

Tôi bối rối nhìn em

Môi chưa nói nên lời

Em cười ngây thơ

Thôi áo mới chờ nhau

Yêu thương đã qua cầu

U sầu tôi mang

Thôi mai một tôi về

Không còn ai đưa.

Nhớ lời ngày nào Tháng Tư năm 1999 anh Phạm Thái Chung đã nói:

-Đọc sách cô, rồi trò chuyện điện thoại với cô, tôi đã đo lường được cái độ mong manh của tâm hồn cô. Bây giờ đối diện, điều mong manh này càng thêm rõ nét: ***“Chỉ Văn Chương là điều cô không thể bỏ, ngoài ra, tôi nghĩ, TẤT CẢ vẫn được cô sẵn sàng buông rơi.”***

Bây giờ gần tàn cuộc chơi, mới thấy rằng đó là lời ĐÚNG trên hết!

*
**

Kết thúc Viết Cho Người “Đã Chết” số 33 bằng một thư e-mail nhỏ, con gái Âu Cơ gửi từ Dalat sau hai ngày cuối tuần xuống Nha Trang ở lại với Mẹ:

“Dalat, June 26/2017 12:22 khuya.

Thưa Mẹ,

Tụi con về tới Dalat lúc 7:45 sáng nay. Rời Nha Trang lúc 4 giờ 30 sáng. Tới Dalat vừa kịp giờ cho anh Năng đi làm. Con thì uống thuốc tràm mền nằm ở nhà. Con ráng tràm cho chảy mồ hôi. Thấy đờ người lắm, nhưng giờ đã đỡ hơn nhiều.

Khuya hôm nay khi thức dậy để đi, con thấy Mẹ ngồi cúi đầu ngủ gục, lưng dựa vào tường, gối tựa phía sau, cái máy laptop còn để trên đùi, đèn sáng... Trên đường về Dalat cho tới tận lúc này, hể nhớ lại cảnh đó, sao con thấy sót cho Mẹ ghê. Tính kêu Mẹ dậy để chào nhưng biết tới hôm qua đã gần 3 giờ sáng mà Mẹ vẫn còn ngồi viết, nên để cho Mẹ ngủ.

Hai ngày ở cạnh bên Mẹ, con thấy sao Mẹ ăn ít quá, và ngủ cũng thật ít.

Mẹ ráng phải chăm sóc bản thân nhiều hơn đi, Mẹ ơi.

Tuần sau tụi con lại chạy xuống chơi với Mẹ lần cuối. Mà chắc sẽ đi xe đò. Lần vừa rồi đi xe gắn máy con thấy trong người oải lắm. Có lẽ bởi vì lúc đó con đang bệnh.

Thôi con ngừng để ngồi xuống viết một tí. Hai ngày vừa rồi con không viết được gì hết, nên cũng sót ruột.

Thương Mẹ thật nhiều.

Con, Âu Cơ.

□

Trần Thị Bông Giấy

(Bài kết thúc tại khách sạn Phố Biển, 36 Trần Phú, Nha Trang.

5 giờ kém 10 phút chiều, thứ Ba June 27/2017, trời gió thật nhiều, tâm trạng thật trống rỗng cô đơn.)

[]